



GEWONE ZITTING 2018-2019

26 MAART 2019

BRUSSELS  
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

tot opmaak van een Brussels  
afbouwschema voor dierproeven

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie  
voor het Leefmilieu en de Energie

door de heren Eric BOTT (F)  
en Michaël VOSSAERT (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

*Vaste leden:* de heren Ahmed El Ktibi, Hasan Koyuncu, Emin Özkara, mevr. Simone Susskind, mevr. Kenza Yacoubi, de heer Jacques Brotchi, mevr. Viviane Teitelbaum, de heren David Weytsman, Eric Bott, Michaël Vossaert, Ahmed El Khannouss, Arnaud Pinxteren, mevr. Evelyne Huytebroeck, mevr. Els Ampe, de heer Jef Van Damme, mevr. Annemie Maes.

*Plaatsvervangers:* de heren Marc Loewenstein, Pierre Kompany, mevr. Céline Delforge.

*Andere leden:* mevr. Carla Dejonghe, de heer Paul Delva, mevr. Dominique Dufourny, mevr. Véronique Jamouille, mevr. Barbara Trachte.

Zie:

Stuk van het Parlement:

A-447/1 – 2016/2017: Voorstel van resolutie

SESSION ORDINAIRE 2018-2019

26 MARS 2019

PARLEMENT DE LA RÉGION  
DE BRUXELLES-CAPITALE

PROPOSITION DE RÉOLUTION

relative à l'élaboration d'un plan bruxellois  
pour la suppression progressive des  
expériences sur animaux

RAPPORT

fait au nom de la commission  
de l'Environnement et de l'Énergie

par MM. Eric BOTT (F)  
et Michaël VOSSAERT (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

*Membres effectifs :* MM. Ahmed El Ktibi, Hasan Koyuncu, Emin Özkara, Mmes Simone Susskind, Kenza Yacoubi, M. Jacques Brotchi, Mme Viviane Teitelbaum, MM. David Weytsman, Eric Bott, Michaël Vossaert, Ahmed El Khannouss, Arnaud Pinxteren, Mmes Evelyne Huytebroeck, Els Ampe, M. Jef Van Damme, Mme Annemie Maes.

*Membres suppléants :* MM. Marc Loewenstein, Pierre Kompany, Mme Céline Delforge.

*Autres membres :* Mme Carla Dejonghe, M. Paul Delva, Mmes Dominique Dufourny, Véronique Jamouille, Barbara Trachte.

Voir :

Document du Parlement :

A-447/1 – 2016/2017 : Proposition de résolution

## **I. Inleidende uiteenzetting van mevr. Annemie Maes en mevr. Céline Delforge, eerste en tweede mede-indieners van het voorstel van resolutie**

*(Vergadering van 14 november 2017)*

Mevrouw Annemie Maes licht toe dat zij dit voorstel van resolutie heeft ingediend met een collega van de MR, mevrouw Dominique Dufourny, in de hoop zoveel mogelijk steun te krijgen.

Hoewel dit een technisch dossier is, is het belangrijk. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is sinds de zesde staatshervorming bevoegd voor dierenwelzijn. Er bestaat ook een Europese richtlijn over dit onderwerp (richtlijn 2010/63/EU betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt). Dit heeft tot doel dierproeven te verminderen en te vervangen.

De staatssecretaris heeft al aangekondigd dat zij op dit niveau zal optreden. Daarnaast wordt in de beleidsbrief dierenwelzijn 2016-2017 verwezen naar een aantal maatregelen op dit gebied.

De volksvertegenwoordigster verwijst vervolgens naar de acties die in Nederland worden uitgevoerd en die een stap voorlopen op het vlak van geleidelijke stopzetting van dierproeven.

De Vlaamse regering heeft ook verklaard dat ze met Nederland wil samenwerken om deze proeven te verminderen. Gezien de Belgische situatie zou het interessant zijn voor het Brussels Gewest om een dergelijke ambitie te tonen.

Het doel van het voorstel van resolutie is het aantal dierproeven te doen afnemen door te zoeken naar alternatieve methoden. Veel onderzoekers vragen trouwens dergelijke alternatieven.

Opgemerkt moet worden dat in 2014 97.803 dieren werden gebruikt voor dierproeven, waarvan het grootste deel knaagdieren waren.

Vandaag de dag is de sociale acceptatie van deze proeven afgenomen. De wetgeving loopt achterop in deze morele bewustwording.

De Europese Commissie ziet er ook op toe dat de doelstellingen om het aantal dierproeven te verminderen niet in strijd zijn met andere Europese regels, zoals de verplichting om chemische stoffen te testen zoals bepaald in het Europese REACH-kader.

Mevrouw Céline Delforge legt uit dat de mentaliteiten veranderen. Dierproeven zijn niet meer zo sociaal geaccepteerd als voorheen. Terwijl dierproeven voor commerciële doeleinden nu verboden zijn, is het de kwestie van de tests voor medische doeleinden die vandaag aan de

## **I. Exposé introductif de Mmes Annemie Maes et Céline Delforge, première et deuxième coauteures de la proposition de résolution**

*(Réunion du 14 novembre 2017)*

Mme Annemie Maes explique avoir déposé cette proposition de résolution avec une collègue du MR, Mme Dominique Dufourny, dans l'espoir de recueillir le plus large soutien possible.

Bien qu'il s'agisse d'un dossier technique, il est important. La Région de Bruxelles-Capitale est compétente en matière de bien-être animal depuis la sixième réforme de l'État. Il existe aussi une directive européenne en la matière (directive 2010/63/UE relative à la protection des animaux utilisés à des fins scientifiques). Celle-ci vise à diminuer et remplacer les expériences pratiquées sur les animaux.

La secrétaire d'État a déjà annoncé qu'elle allait agir à ce niveau. En outre, la lettre d'orientation bien-être animal 2016-2017 fait référence à plusieurs mesures en ce domaine.

La députée se réfère ensuite aux actions réalisées aux Pays-Bas qui ont une longueur d'avance à propos de la suppression progressive des expériences sur les animaux.

Le gouvernement flamand a d'ailleurs déclaré vouloir coopérer avec les Pays-Bas pour diminuer ces expériences. Compte tenu de la situation de la Belgique, il serait intéressant que la Région bruxelloise fasse preuve d'une telle ambition.

Cette proposition de résolution a pour objectif de faire diminuer le nombre d'expériences sur les animaux, via la recherche de méthodes alternatives. De nombreux chercheurs sont d'ailleurs demandeurs d'avoir de telles alternatives.

Il faut savoir qu'en 2014, 97.803 animaux ont été utilisés à des fins d'expérience animale, dont la part la plus importante concerne des rongeurs.

Aujourd'hui, l'acceptation sociale de ces expériences a diminué. La législation est en retard par rapport à cette prise de conscience morale.

La Commission européenne veille également à ce que les objectifs de diminution des expériences sur les animaux n'entrent pas en conflit avec d'autres règles européennes comme par exemple celle qui prévoient que l'obligation de tester les produits chimiques comme le prévoit le cadre européen REACH.

Mme Céline Delforge explique que les mentalités évoluent. Les expérimentations animales ne sont plus aussi socialement acceptées qu'auparavant. Alors que l'expérimentation animale à des fins commerciales est désormais bannie, c'est la question des expérimentations à

orde is, met even lovenswaardige doelstellingen die strijdig zijn.

Het is nu echter mogelijk om het aantal dierproeven drastisch te verminderen, soms zelfs door het gebruik van effectievere alternatieven.

Het gaat er ook om te voorkomen dat experimenten naar andere landen worden verplaatst. Het idee is om alternatieve methoden te ondersteunen waarbij geen dieren betrokken zijn en dierenleed wordt voorkomen.

Mevrouw Annemie Maes voegt eraan toe dat we expertise hebben op het gebied van alternatieven voor dierproeven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Zij citeert vervolgens letterlijk het verzoekend gedeelte van het voorstel van resolutie.

## II. Algemene bespreking

De heer Paul Delva zegt dat dit een interessant onderwerp is. Deze bespreking geeft een overzicht van wat in de loop van de legislatuur al werd bereikt.

We bevinden ons op een scharniermoment. Steeds meer mensen geloven dat we onze benadering van dieren moeten aanpassen.

Staatssecretaris Bianca Debaets lanceerde vorige maand een plan over dit onderwerp. Het zou daarom nuttig zijn na te gaan in hoeverre dit voorstel van resolutie in overeenstemming is met wat de regering van plan is in te voeren.

De volksvertegenwoordiger voegt daaraan toe dat de nota van de regering ook een geleidelijke afbouw van dierproeven plant. Terwijl het voorstel van resolutie uitgaat van een aanpak op basis van de diersoorten, is de nota van de regering meer geïnteresseerd in de soorten proeven.

Het is bijvoorbeeld moeilijk om op korte termijn de afschaffing van dierproeven in het fundamenteel onderzoek voor te stellen. Aan de andere kant, op het gebied van onderwijs, zouden de proeven in 2025 volledig kunnen afgeschaft worden.

Hij prijst de in het voorstel van resolutie geuite wens om op dit gebied samen te werken met de andere Gewesten en de onderzoeksinstituten.

Op basis van al deze elementen lijkt het voorstel hem interessant, maar aangezien de regering bezig is met de invoering van een actieplan, met concrete cijferdoelstellingen, lijkt het hem moeilijk om voor te stemmen.

Mme Dominique Dufourny licht toe dat ze mevrouw Bianca Debaets meerdere malen had gevraagd naar de dierproeven. De GAIA-organisatie heeft ondraaglijke beelden onthuld van proeven aan de VUB. Het is onbegrijpelijk dat het aantal proefdieren afneemt in Vlaanderen, Wallonië, maar

des fins médicales qui fait aujourd'hui débat, avec des finalités tout aussi louables qui entrent en conflit.

Toutefois, il est possible aujourd'hui de diminuer drastiquement le nombre d'expériences sur les animaux, parfois même par des alternatives plus efficaces.

Le souci est d'éviter également que les expérimentations soient délocalisées dans d'autres pays. L'idée est de soutenir les méthodes alternatives qui n'impliquent pas d'animaux et qui évitent de la souffrance animale.

Mme Annemie Maes ajoute que nous avons de l'expertise sur le sujet des alternatives aux expérimentations animale en Région de Bruxelles-Capitale.

Elle cite ensuite littéralement le dispositif de la proposition de résolution.

## II. Discussion générale

M. Paul Delva affirme qu'il s'agit d'un sujet intéressant. Cette discussion permet d'avoir une vue sur ce qui a déjà été réalisé au cours de la législature.

Nous sommes à un moment charnière. De plus en plus de gens estiment qu'il faut adapter notre approche vis-à-vis des animaux.

La secrétaire d'État Mme Bianca Debaets a lancé un plan le mois dernier sur ce sujet. Il serait donc pertinent d'examiner dans quelle mesure cette proposition de résolution est en phase avec ce que le gouvernement compte instaurer.

Le député ajoute que la note du gouvernement projette également une suppression progressive des expériences sur animaux. Alors que la proposition de résolution adopte une approche selon les sortes d'animaux, la note du gouvernement s'intéresse plutôt aux sortes d'expérience.

Par exemple, il est difficile d'envisager à court terme la suppression des expériences sur les animaux en matière de recherche fondamentale. Par contre, en matière d'enseignement, les expériences pourraient être intégralement supprimées à l'horizon 2025.

Il loue le souhait exprimé dans la proposition de résolution de collaborer avec les autres Régions et les instituts de recherche sur ce sujet.

D'après tous ces éléments, il lui semble que la proposition est intéressante mais dans la mesure où le gouvernement est en train d'instaurer un plan d'action, avec des chiffres concrets repris comme objectifs, il lui semble compliqué de voter positivement celle-ci.

Mme Dominique Dufourny explique avoir interrogé Mme Bianca Debaets à plusieurs reprises sur les expérimentations sur les animaux. L'organisation GAÏA a dévoilé des images insoutenables d'expériences menées à la VUB. Il est inconcevable que le nombre d'animaux utilisés

niet in Brussel.

In 2016 werden 92.292 dieren gebruikt voor proeven, waarvan 38,51% een ernstig ongemak ondervond. Deze proeven leiden tot de dood, dodelijke ziekten of lijden. De aandacht voor dierenwelzijn in onze samenleving moet evolueren en gemoderniseerd worden, met name door verschillende alternatieve methoden voor dierproeven.

Het Vlaamse Gewest heeft al een virtueel netwerk van innovaties zonder dierproeven opgezet. Het doel is om op een platform alle beschikbare informatie over alternatieve methoden in Vlaanderen op te nemen, met als doel om het voor onderzoekers gemakkelijker te maken om informatie over het onderwerp te vinden.

Staatssecretaris Bianca Debaets heeft een plan met cijferdoelstellingen gelanceerd. Het heeft echter alleen betrekking op veiligheidstests, toegepast onderzoek en onderwijs, niet op fundamenteel onderzoek, dat 70% van de dierproeven uitmaakt.

Het is absoluut noodzakelijk om alternatieve methoden te ontwikkelen. Daarom gaat de in het voorstel van resolutie voorgestelde aanpak verder door de Brusselse onderzoeksinstituten te ontmoedigen om samen te werken met dierproeflaboratoria of fokkerijen in het buitenland.

Op lange termijn zou dit zelfs economisch voordelig kunnen zijn, aangezien nieuwe technologische systemen voor proeven zouden worden verbeterd.

De volksvertegenwoordigster concludeert dat het einddoel is om uiteindelijk alle proeven op gewervelde dieren af te schaffen.

De heer Ahmed El Khannouss heeft aangegeven dat hij de doelstelling van de geleidelijke afschaffing van dierproeven steunt. De perceptie van het maatschappelijk middenveld evolueert in die richting.

Bovendien werd richtlijn 2010/63/EU opgenomen in de Belgische wetgeving.

Toch is het als wetgever belangrijk om alle facetten van dit onderwerp te onderzoeken. Het verbod op dierproeven zou gevolgen hebben voor het onderzoek. Er zijn een groot aantal universiteiten in Brussel, met faculteiten die wetenschappelijk onderzoek uitvoeren.

Uiteraard zijn de alternatieven steeds verder ontwikkeld en is het van belang om een transitie te starten naar meer humaan medisch onderzoek. Er moet echter een evenwicht gevonden worden tussen het minimaliseren van het lijden van dieren en het niet benadelen van wetenschappelijk onderzoek.

We moeten op deze punten vooruitgang boeken binnen

pour des expériences diminue en Flandre, en Wallonie mais pas à Bruxelles.

En 2016, 92.292 animaux y furent utilisés à des fins d'expérience, dont 38,51 % ont ressenti un malaise sévère. Ces expériences entraînent la mort, des maladies mortelles ou encore de la souffrance. La prise en compte du bien-être animal au sein de notre société doit évoluer et se moderniser, notamment avec différentes méthodes alternatives aux expérimentations animales.

Un réseau virtuel d'innovations sans expérimentations animales a déjà été mis en place par la Région flamande. Il vise à reprendre sur une plateforme toutes les informations disponibles sur les méthodes alternatives existantes en Flandre, le but étant de faciliter pour les chercheurs la recherche d'informations en la matière.

La secrétaire d'État Mme Bianca Debaets a lancé un plan avec des objectifs chiffrés. Elle ne vise cependant que les tests de sécurité, la recherche appliquée et l'enseignement, et non la recherche fondamentale qui représente 70% des tests sur les animaux.

Il est impératif de mettre en place en faveur de méthodes substitutives. C'est pourquoi la démarche proposée par la proposition de résolution va plus loin en dissuadant les instituts bruxellois de recherche de collaborer avec les laboratoires d'expérimentation animale ou les centres d'élevage établis à l'étranger.

À long terme, cela pourrait être même bénéfique économiquement, puisque l'on améliorerait de nouveaux systèmes technologiques d'expérimentation.

La députée conclut que l'objectif final est de supprimer un jour toutes les expériences sur les animaux vertébrés.

M. Ahmed El Khannouss indique souscrire à l'objectif de suppression progressive des expériences sur les animaux.

La perception de la société civile évolue dans ce sens. La directive 2010/63/UE est en outre intégrée dans la législation belge.

Néanmoins, en tant que législateur, il importe d'examiner toutes les facettes de la pièce concernant cette question. L'interdiction des expérimentations animales aurait un impact sur la recherche. Il y a un nombre important d'universités sur le territoire bruxellois, avec des facultés qui font de la recherche scientifique.

Bien évidemment, les alternatives sont de plus en plus développées et il est pertinent d'entamer une transition vers une recherche médicale plus humaine. Il faut cependant maintenir un équilibre entre la limitation au maximum des souffrances animales et ne pas pénaliser la recherche scientifique.

Nous devons avancer sur ces sujets dans un cadre

een Europees en internationaal kader van overleg en samenwerking. Als dat niet gebeurt, bestaat het risico op isolement van ons Gewest en op een wetenschappelijke en industriële exodus, in de context van de globalisering en de toegenomen concurrentie waarin we leven.

Het regeerakkoord vraagt om dierproeven te beperken tot wat strikt noodzakelijk is en om proeven op met name primaten geleidelijk te verbieden.

Het werk is aan de gang en we moeten de regering op dit punt vooruitgang laten boeken. Hoewel hij de doelstelling van het voorstel van resolutie deelt, geeft hij aan dat hij zich zal onthouden.

De heer Paul Delva herhaalt zijn waardering voor het werk dat de oppositie met dit voorstel van resolutie heeft verricht. Hij wenst uit het spel tussen meerderheid en oppositie te geraken en stelt voor om de stemming over deze tekst uit te stellen om na te gaan of het mogelijk is om ruimere instemming te bereiken.

Mevrouw Annemie Maes waardeert het gebaar van de meerderheid om tot een tekst te komen die door alle fracties wordt gesteund.

Mevrouw Céline Delforge is van mening dat het mogelijk is om op basis van consensus te werken aan een snel resultaat.

*(Vergadering van 17 juli 2018)*

Mevrouw Annemie Maes deelt mee dat zij voornamelijk contact heeft gehad met de CD&V, die haar op de hoogte heeft gebracht van een aantal mogelijke wijzigingen in het voorstel van resolutie. Ze is niet op de hoogte van andere problemen in verband met deze kwestie.

Zij herinnert eraan dat dit een voorstel van resolutie is en geen voorstel van ordonnantie. Het doel is de regering te vragen de elders door staatssecretaris Bianca Debaets geuite wens uit te voeren.

Ze begrijpt dat het fiscale gedeelte van haar tekst problematisch zou zijn en zegt dat ze openstaat voor aanpassing ervan.

Daarnaast heeft mevrouw Bianca Debaets al gewerkt aan de samenstelling en de werking van de Commissie Ethiek en Deontologie, met bijzondere aandacht voor transparantie en controle.

Mevrouw Céline Delforge vraagt hoe het mogelijk is bezwaar te maken tegen een dergelijk voorstel van resolutie op basis van politieke initiatieven in andere landen. Deze tekst vraagt onze regering enkel een voorbeeld te nemen aan buurlanden.

Het voorstel biedt voordelen op het vlak van ethiek en volksgezondheid. De tekst laat namelijk zien dat dierproeven helemaal niet de meest effectieve manier zijn om geneesmiddelen te testen die uiteindelijk voor de mens zullen

européen et international de consultation et de coopération. Si tel n'était pas le cas, nous prenons le risque d'un isolement de notre Région ainsi que d'un exode scientifique et industriel, et cela dans le contexte de mondialisation et de concurrence accrue dans lequel nous vivons.

L'accord de législature prévoit une demande de limitation des expériences sur les animaux au strict nécessaire et d'interdire progressivement les expériences réalisées sur les primates en particulier.

Le travail est en cours et il faut laisser le gouvernement avancer sur le sujet. Bien qu'il partage l'objectif de la proposition de résolution, il indique qu'il s'abstiendra.

M. Paul Delva répète apprécier le travail effectué par l'opposition avec cette proposition de résolution. Il souhaite sortir du jeu majorité-opposition et propose de reporter le vote de ce texte pour examiner s'il est possible d'obtenir un assentiment plus large.

Mme Annemie Maes apprécie le geste de la majorité d'aboutir à un texte qui serait porté par l'ensemble des groupes politiques.

Mme Céline Delforge estime qu'il est possible de travailler sur le mode du consensus pour parvenir à un résultat rapide.

*(Réunion du 17 juillet 2018)*

Mme Annemie Maes indique avoir eu des contacts principalement avec le CD&V qui l'a informée d'un certain nombre de possibilités de modifications de la proposition de résolution. Elle n'a pas connaissances d'autres problèmes liés à celle-ci.

Elle rappelle qu'il s'agit d'une proposition de résolution et non une proposition d'ordonnance. Il s'agit de demander au gouvernement de mettre en œuvre la volonté exprimée par ailleurs par la secrétaire d'État Mme Bianca Debaets.

Elle entend que la partie liée aux taxes de son texte poserait problème et se dit ouverte à une adaptation de celui-ci.

En outre, Mme Bianca Debaets a déjà travaillé sur la composition et le fonctionnement de la commission éthique et de déontologie en accordant une attention particulière aux questions de transparence et de contrôle.

Mme Céline Delforge demande comment il serait possible de s'opposer à une telle proposition de résolution, basée sur des initiatives politiques prises dans d'autres pays. Ce texte se limite à demander à notre gouvernement de prendre la roue de pays limitrophes.

La proposition offre des avantages au niveau éthique mais également en termes de santé publique. En effet, le texte démontre que les expérimentations animales ne sont guère le moyen le plus efficace pour tester des médicaments

worden gebruikt. We kunnen ook onderzoeken of het nuttig is om bijvoorbeeld reinigingsproducten op dieren te testen.

Zij staat open voor mogelijke wijzigingen, met als doel het lijden van dieren in ons Gewest zo snel mogelijk te verminderen.

De heer Paul Delva herinnert eraan dat dierproeven in België gereguleerd zijn overeenkomstig de Europese wetgeving. De dieren die voor proeven worden gebruikt genieten wettelijke bescherming en de instituten, die een erkenning nodig hebben, zijn onderworpen aan controles.

Aan deze erkenning zijn verschillende voorwaarden verbonden. Sommige proeven zijn verboden en de lijst van proeven wordt regelmatig bijgewerkt.

Ons Gewest telt 84 erkende instituten die gebruik maken van dierproeven, en in 98% van de gevallen betreft het knaagdieren.

De staatssecretaris heeft de regering een nota over dit onderwerp laten goedkeuren om het aantal dierproeven aanzienlijk te verminderen, met als algemene doelstelling het aantal proeven tegen 2025 met 30% te verminderen.

Het comité voor ethiek zal worden hervormd. De rol van de overheid wordt versterkt en Brussel Leefmilieu krijgt een vetorecht.

Het Brussels Gewest zal ook samenwerken met de andere Gewesten om te voorkomen dat de dierproeven verplaatst worden.

Op donderdag 19 juli 2018 zal een ontwerp van besluit, de juridische vertaling van deze nota, in eerste lezing aan de regering worden voorgelegd. Het zou in dit geval vreemd zijn om vandaag te stemmen over een tekst over hetzelfde onderwerp.

De volksvertegenwoordiger stelt daarom voor het onderzoek van het voorstel van resolutie uit te stellen, zodat de volksvertegenwoordigers de door de regering genomen beslissing kunnen onderzoeken.

Mevrouw Annemie Maes zegt dat dit een nieuw gegeven in het debat is. Men zou moeten weten of het besluit in grote lijnen overeenkomt met het voorstel van resolutie of dat het dit afzwakt.

We kunnen niet achterblijven bij onze burens. De tekst dateert uit 2016, terwijl het al 2018 is. Zij hoopt dat dit geen verdragstactiek is en wenst zo spoedig mogelijk op de hoogte te worden gebracht van de inhoud van het besluit. Zij vraagt waarborgen van de meerderheid ter zake.

Mevrouw Céline Delforge verduidelijkt dat zij niet weet of het besluit van de regering even proactief was als het voorstel van resolutie. Zij steunt het verzoek om het onderzoek van deze tekst uit te stellen tot de eerste

qui in fine seront utilisés pour les êtres humains. On peut également s'intéresser sur l'opportunité de tester, par exemple, des produits de nettoyage sur des animaux.

Elle est ouverte à d'éventuels amendements, le but étant que les souffrances animales soient diminuées le plus vite possible dans notre Région.

M. Paul Delva rappelle que les tests sur les animaux sont réglementés en Belgique conformément à la législation européenne. Les animaux utilisés pour des expériences disposent d'une protection légale et les instituts, qui ont besoin d'un agrément, sont soumis à des contrôles.

Cet agrément est soumis à plusieurs conditions. Certaines expériences sont interdites et la liste de celles-ci est régulièrement mise à jour.

Il y a dans notre Région 84 instituts agréés qui recourent à des expériences sur animaux. 98 % des animaux testés sont des rongeurs.

La secrétaire d'État a fait approuver par le gouvernement une note sur le sujet afin de diminuer de façon significative le nombre d'expériences sur les animaux, avec comme objectif global de faire diminuer le nombre d'expériences de 30% d'ici 2025.

Le comité d'éthique sera réformé. Le rôle de l'autorité sera renforcé et Bruxelles Environnement se voit octroyer un droit de veto.

La Région bruxelloise collaborera également avec les autres Régions pour éviter que les expériences sur les animaux se déplacent.

Ce jeudi 19 juillet 2018, un projet d'arrêté, qui est la traduction juridique de cette note, sera présenté au gouvernement en première lecture. Ce serait étrange dans ce cas de voter aujourd'hui sur un texte ayant le même sujet.

Le député propose dès lors de reporter l'examen de la proposition de résolution, afin de permettre aux députés d'examiner la décision qui sera prise par le gouvernement.

Mme Annemie Maes relate qu'il s'agit d'une nouvelle donnée dans le débat. Il faudrait savoir si l'arrêté correspond dans les grandes lignes à la proposition de résolution ou bien si elle affaiblit celle-ci.

On ne peut pas être à la traîne vis-à-vis de nos voisins. Le texte date de 2016, alors que nous sommes déjà en 2018. Elle espère qu'il ne s'agit pas d'une manœuvre dilatoire et souhaite prendre connaissance le plus rapidement possible du contenu de l'arrêté. Elle demande dans ce cadre des garanties à la majorité.

Mme Céline Delforge précise ne pas savoir si l'arrêté du gouvernement est aussi volontariste que la proposition de résolution. Elle appuie la demande de reporter l'examen de ce texte à la première séance de la rentrée.

vergadering van het nieuwe parlementaire jaar.

De heer Paul Delva gaf aan dat het niet de rol van het parlement is om het debat te leiden in plaats van de regering. Hij stelt voor de discussie uit te stellen.

Mevrouw Annemie Maes zegt dat een parlement de regering aanwijzingen moet geven en kwalitatief hoogstaand parlementair werk moet leveren om serieus genomen te worden. Dit zijn inderdaad twee afzonderlijke instanties.

Zij heeft momenteel nog geen enkel amendement van leden van de meerderheid ontvangen die aangeven welke punten van haar voorstel problematisch zouden zijn. Zij zou graag zo snel mogelijk willen weten wat de specifieke problemen met haar tekst zijn, zodat men tegen de volgende vergadering vooruitgang kan boeken.

Mevrouw Kenza Yacoubi vindt dat we in een positieve benadering moeten blijven. We moeten ons niet beperken tot organisatorische problemen. De overheid werkt aan een tekst. We moeten het paard niet achter de wagen spannen, we kunnen net zo goed wachten op het resultaat van de beraadslagingen van de regering.

Mevrouw Céline Delforge stelt voor om het onderzoek van de tekst uit te stellen tot het begin van het parlementaire jaar, om niet het intentieproces van de meerderheid te maken.

*(Vergadering van 19 maart 2019)*

Mevrouw Annemie Maes verwijst naar de beslissing die uiteindelijk werd genomen door de regering, die overeenkomt met wat in het voorstel van resolutie staat.

Het zou jammer zijn als dit voorstel om verkeerde redenen zou worden verworpen, aangezien de staatssecretaris het met dit voorstel van resolutie eens lijkt te zijn, met uitzondering van het deel waarin de invoering van een heffing op dierproeven wordt genoemd.

Zij herinnert eraan dat het om een voorstel van resolutie gaat, dat niet bindend is. Het is een eenvoudig verzoek aan de regering. Zij hoopt dat haar collega's dit voorstel van resolutie een kans geven om aangenomen te worden, via een of ander amendement.

De heer Paul Delva verwijst naar het besluit dat de regering momenteel voorbereidt, dat strenger is op dierproeven, en dat op een aantal punten aansluit bij het voorstel van resolutie van mevrouw Annemie Maes.

De Raad van State is trouwens van mening dat bepaalde artikelen van het in eerste lezing aangenomen besluit moeten worden ingetrokken, verwijzend naar de Europese Richtlijn 2010/63/EU, die bepaalt dat de regels voor dierproeven in de lidstaten niet strenger mogen zijn dan de regels van de richtlijn, tenzij die reeds vóór 9 november 2010 van kracht waren.

Het besluit van de regering werd dus door de Raad van State afgewezen. Wat in het voorstel van resolutie aan de regering wordt gevraagd, zou tot dezelfde juridische

M. Paul Delva indique que le rôle du parlement n'est pas de mener le débat à la place du gouvernement. Il propose de reporter la discussion.

Mme Annemie Maes indique qu'un parlement doit donner des indications au gouvernement, en fournissant du travail parlementaire de qualité pour être pris au sérieux. Il s'agit bien de deux organes distincts.

Elle n'a pour l'instant reçu aucun amendement de membres de la majorité qui lui indiquerait quels sont les points de sa proposition qui poseraient problème. Elle aimerait connaître le plus rapidement possible quels sont les problèmes précis liés à son texte, et afin de pouvoir avancer d'ici la prochaine réunion.

Mme Kenza Yacoubi estime qu'il faut demeurer dans une approche positive. Il ne faut pas se limiter à des problèmes d'organisation. Le gouvernement travaille sur un texte. Il ne faut pas mettre la charrue avant les bœufs, autant attendre le résultat de la délibération gouvernementale.

Mme Céline Delforge suggère de reporter le texte à la rentrée, afin de ne pas faire de procès d'intentions envers la majorité.

*(Réunion du 19 mars 2019)*

Mme Annemie Maes se réfère à la décision prise finalement par le gouvernement qui ne correspond pas à ce qui se trouve dans la proposition de résolution.

Il serait dommage que cette proposition soit rejetée pour de mauvaises raisons, dans la mesure où la secrétaire d'État semble être d'accord avec cette proposition de résolution, à l'exception de la partie qui mentionne l'instauration d'une taxe sur les expériences animales.

Elle rappelle qu'il s'agit d'une proposition de résolution, qui n'a pas de force contraignante. Il s'agit d'une simple demande adressée au gouvernement. Elle espère que ses collègues laisseront une chance à cette proposition de résolution d'être approuvée, via l'un ou l'autre amendement.

M. Paul Delva se réfère à l'arrêté que le gouvernement prépare en ce moment avec une sévérité accrue pour les expériences animales et qui sur certains points rejoint la proposition de résolution de Mme Annemie Maes.

Le Conseil d'État estime d'ailleurs que certains articles de l'arrêté adopté en première lecture doivent être retirés, se référant à la directive européenne 2010/63/UE qui indique que la réglementation sur les expériences animales dans les États membres ne peut être plus sévère que ce que prévoit la directive sauf si elle était déjà en vigueur avant le 9 novembre 2010.

L'arrêté du gouvernement a donc été recalé par le Conseil d'État. Ce qui est demandé au gouvernement dans la proposition de résolution susciterait les mêmes problèmes

problemen leiden als het ontwerp van besluit van de regering.

Hij stelt daarom voor om staatssecretaris Bianca Debaets te horen en haar te vragen wat zij van plan is te doen naar aanleiding van dit advies van de Raad van State.

Mevrouw Dominique Dufourny is van mening dat het voorstel van resolutie een doel nastreeft dat iedereen kan onderschrijven. Er zijn evenveel voorstanders als tegenstanders van dierproeven.

De uitdaging bestaat erin een redelijk compromis te vinden tussen de bescherming van dieren en de noodzaak van wetenschappelijk onderzoek van algemeen belang.

Dierproeven moeten dus beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is, zoals de Waalse regering heeft gedaan. We moeten beter geïnformeerd worden over kosten-batenanalyses van dierproeven.

Wat betreft het gebruik van alternatieven die, indien zij bestaan, verplicht worden gesteld, moet er een centrum worden opgericht om die alternatieven bekend te maken door middel van netwerken van laboratoria die dierproeven uitvoeren.

De Raad van State heeft aanbevolen om de ethische comités van elk laboratorium te vervangen door een openbare dienst die vergunningen moet afleveren, met als doel die instantie volledige onafhankelijkheid te verlenen op een uiterst gevoelig gebied.

De volksvertegenwoordigster wijst erop dat er vanwege het ethische karakter van dit voorstel van resolutie geen steminstructies zullen zijn binnen de MR-fractie.

De heer Jef Van Damme wilde dit voorstel van resolutie aanvankelijk steunen. Hij is verbaasd over de informatie van de heer Paul Delva die de zaak complexer maakt dan zij lijkt. Hij vraagt dat er meer aandacht wordt besteed aan deze zaak om het bestaan van het juridische probleem dat door zijn collega aan de orde is gesteld, te onderzoeken.

Mevrouw Annemie Maes herinnert eraan dat de tekst dateert van 2016. Zij wilde die de vorige keren niet erdoor drukken. Deze resolutie gaat verder en is ruimer dan het beleid dat momenteel door de regering wordt voorgesteld.

Het zou jammer zijn om het kind met het badwater weg te gooien als de regering heeft verklaard dat zij op één lijn zit met de inhoud van dit voorstel van resolutie.

De tekst zou kunnen worden geamendeerd om goedgekeurd te worden, met verzoeken aan de volgende regering, gelet op de termijnen. Dat zou een signaal zijn voor de volgende regering. Mevrouw Bianca Debaets zou ook kunnen komen verduidelijken wat zij ingewikkeld vindt om uit te voeren.

De heer Paul Delva herhaalt zijn voorstel om de staatssecretaris te horen alvorens zich vandaag uit te spreken, waarmee de commissieleden instemmen.

juridiques que le projet d'arrêté du gouvernement.

Il propose dès lors d'auditionner la secrétaire d'État Mme Bianca Debaets afin de demander à cette dernière ce qu'elle compte effectuer suite à cet avis du Conseil d'État.

Mme Dominique Dufourny estime que la proposition de résolution poursuit un objectif auquel tout le monde peut souscrire. On retrouve autant de partisans que de pourfendeurs des expérimentations animales.

L'enjeu est de parvenir à un compromis raisonnable entre protection animale et nécessité d'une recherche scientifique d'intérêt public.

Il faut donc limiter les expériences animales au strict nécessaire, à l'instar du gouvernement wallon. Nous devons être mieux informés des analyses coûts-avantages sur les expériences animales.

Quant au recours à des alternatives rendues obligatoires si elles existent, il faut créer un centre pour faire connaître ces alternatives via la mise en réseau de laboratoires qui procèdent à des expériences animales.

Le Conseil d'État a recommandé de substituer aux comités d'éthique de chaque laboratoire un service public qui serait chargé de délivrer les autorisations, l'objectif étant de conférer à cette autorité une indépendance totale agissant dans une matière extrêmement sensible.

La députée précise qu'en raison du caractère éthique de cette proposition de résolution, il n'y aura pas de consigne de vote au sein du groupe MR.

M. Jef Van Damme souhaitait initialement soutenir cette proposition de résolution. Il est surpris par les informations distillées par M. Paul Delva qui rendent le dossier plus complexe qu'il en a l'air. Il demande d'accorder à ce dossier plus d'attention afin d'examiner l'existence du problème juridique soulevé par son collègue.

Mme Annemie Maes rappelle que ce texte date de 2016. Elle ne voulait pas passer en force les fois précédentes. Cette résolution va plus loin et est plus large que la politique actuellement proposée par le gouvernement.

Il serait dommage de jeter le bébé avec l'eau du bain alors que le gouvernement a affirmé être en ligne avec le contenu de cette proposition de résolution.

Le texte pourrait être amendé pour être voté, avec des demandes adressées au prochain gouvernement vu les délais. Cela donnerait un signal au prochain gouvernement. Mme Bianca Debaets pourrait également venir préciser ce qui lui paraît compliqué à mettre en œuvre.

M. Paul Delva réitère sa proposition d'entendre la secrétaire d'État avant de s'exprimer aujourd'hui, ce à quoi les membres de la commission acquiescent.



(Vergadering van 26 maart 2019)

De voorzitter deelt de leden van de commissie mee dat staatssecretaris Bianca Debaets heeft aangegeven dat haar aanwezigheid geen enkele meerwaarde voor het debat zou betekenen, en heeft voorgesteld dat de volksvertegenwoordigers zich als parlementsleden over de tekst zouden uitspreken zonder te verwijzen naar de werkzaamheden van de regering over dit onderwerp.

Mevrouw Annemie Maes vraagt of haar collega's, met name die van de meerderheid, amendementen hebben ingediend in dat kader.

De heer Paul Delva herinnert eraan dat hij voorstander is van de invoering van een afbouwschema voor dierproeven. Hij verwijst naar de gebeurtenissen die aan de huidige bespreking voorafgingen en herinnert aan het juridische probleem dat door de Raad van State aan de orde is gesteld, ongeacht de nobele bedoelingen van dit voorstel van resolutie.

Hij had gehoopt dat, ondanks het kritische advies van de Raad van State, de ambitie van de staatssecretaris erkend zou worden. De ambitie is nog steeds, in lijn met het regeerakkoord, om het aantal dierproeven te verminderen, maar binnen een toegelaten wettelijk kader.

Mevrouw Annemie Maes stelt vast dat er geen amendementen bij haar zijn ingediend. Zij verwijst de heer Paul Delva een gebrek aan correctheid. Haar voorstel van resolutie heeft geen rechtskracht en gaat inhoudelijk verder dan de kritiek van de Raad van State. Het gaat er niet alleen om of de Brusselse wetgeving strenger moet zijn dan de Europese wetgeving.

Zij betreurt het gebrek aan bereidheid in dit parlement om dit voorstel van resolutie goed te keuren.

De heer Jef Van Damme geeft toe dat de meerderheid een beetje verdeeld is over de kwestie en niet weet op welk been te dansen. Enerzijds is er de bereidheid om op dit gebied vooruitgang te boeken en het regeerakkoord toe te passen, anderzijds is er een discussie over de manier om dat te bereiken, vanwege het juridische probleem dat door de Raad van State aan de orde is gesteld.

Het zou voor hem echter moeilijk zijn om tegen dit voorstel van resolutie te stemmen, aangezien het doel nog steeds is om op dit gebied vooruitgang te boeken.

Mevrouw Els Ampe benadrukt de bereidheid van de meerderheid om te zorgen voor een afbouw van dierproeven. Sommige initiatieven van de regering en de meerderheid gaan overigens in die richting.

Iedereen is het eens met de titel van het voorstel van resolutie. Het is echter fout om te denken dat enkele amendementen kunnen leiden tot een juiste formulering van de resolutie. Er is meer tijd nodig om een juiste formulering te vinden.

(Réunion du 26 mars 2019)

La présidente informe les membres de la commission que la secrétaire d'État Mme Bianca Debaets lui a indiqué que sa présence n'apporterait aucune plus-value au débat, suggérant aux députés de s'exprimer sur le texte en tant que parlementaires sans se référer aux travaux du gouvernement sur le sujet.

Mme Annemie Maes demande si dans ce cadre, il y a des amendements proposés par ses collègues et en particulier par ceux de la majorité.

M. Paul Delva rappelle être favorable à l'instauration d'une suppression progressive des expériences sur les animaux. Il se réfère aux événements qui ont précédé la discussion actuelle et rappelle le problème juridique soulevé par le Conseil d'État, quel que soit les intentions nobles de la proposition de résolution.

Il aurait espéré que, malgré l'avis critique du Conseil d'État, l'ambition de la secrétaire d'État fût reconnue. L'ambition est toujours, en ligne avec l'accord du gouvernement, de diminuer le nombre d'expériences sur les animaux, mais dans un cadre juridique admis.

Mme Annemie Maes constate qu'il n'y a pas d'amendements qui lui sont soumis. Elle reproche à M. Paul Delva un manque de correction. Sa proposition de résolution n'a pas de force juridique et son contenu va au-delà des critiques formulées par le Conseil d'État. Elle ne porte pas uniquement sur la question de savoir si la législation bruxelloise devrait être plus sévère que la législation européenne.

Elle regrette l'absence de volonté au sein de ce parlement d'approuver cette proposition de résolution.

M. Jef Van Damme admet que la majorité est un peu divisée sur la question et ne sait sur quelle jambe danser. D'une part, il y a une volonté d'avancer sur le sujet et que l'accord de gouvernement soit appliqué dans cette matière, d'autre part, il y a une discussion sur la manière d'y parvenir, à cause du problème juridique soulevé par le Conseil d'État.

Il lui serait pourtant difficile de voter contre cette proposition de résolution, puisque l'objectif est quand même d'avancer sur ce sujet.

Mme Els Ampe insiste sur la volonté de la majorité de prévoir une suppression progressive des expériences sur animaux. Certaines initiatives du gouvernement et de la majorité vont d'ailleurs en ce sens.

Tout le monde est d'accord avec le titre de la proposition de résolution. Cependant, il est faux de croire que quelques amendements pourraient aboutir à une juste formulation de la résolution. Plus de temps est nécessaire pour trouver une juste formulation.

Om die redenen zijn de leden van de meerderheid overeengekomen dat sommigen zich bij de stemming zullen onthouden.

De heer Michaël Vossaert herinnert eraan dat het dierenwelzijn centraal staat in het engagement van DéFI. Het is echter belangrijk om te onthouden dat er voor dierproeven in België een zeer streng kader is. Dieren die voor dierproeven worden gebruikt, krijgen bescherming en instellingen worden vooraf erkend en onderworpen aan controles.

De doelstelling om het aantal dierproeven terug te dringen wordt uiteraard gedeeld. De kern van het probleem is een stabiel juridisch kader, dat niet door het voorstel van resolutie wordt gewaarborgd, gezien de bepalingen van Richtlijn 2010/63/EU. Het debat moet dus ook op Europees niveau worden gevoerd.

Idealiter zouden de betrokkenen gehoord moeten worden, en wel aan het begin van de volgende zittingsperiode. Hij pleit voor een positieve benadering om alternatieven zoveel mogelijk te bevorderen. Men moet echter binnen een stabiel juridisch kader werken, daarom zal hij zich onthouden.

Mevrouw Kenza Yacoubi zegt dat zij zich ook zal onthouden om de door haar collega genoemde redenen.

De heer David Weytsman vindt dit een interessant debat. Dit is een voorstel van resolutie dat niet tot doel heeft een juridisch kader vast te stellen. Hij is geen antispeciëvist. Hij gelooft dat er een hiërarchie bestaat en dat de gezondheid van de mensen boven de gezondheid van de dieren staat. Hij is echter van mening dat het gaat om een evenwichtige tekst over de voortzetting van onderzoek met dieren dat een gezondheids- en niet een cosmetisch doel moet hebben.

Hij zal zich echter om twee redenen onthouden. Ten eerste zouden hoorzittingen over zo'n ingewikkeld onderwerp nuttig zijn geweest. Ten tweede bevat het deel van de tekst over de heffing hem niet. Hij zegt zelfs dat hij de tekst zonder dat deel had kunnen steunen. Dat is niet nuttig omdat het gaat om een kader voor de afbouw.

Mevrouw Annemie Maes stelt voor dat hij dan een amendement in die zin indient, waarmee de heer David Weytsman instemt.

De volksvertegenwoordigster benadrukt dat dit een voorstel van resolutie is en geen juridische tekst. Zij nuanceert de verwijzingen naar het advies van de Raad van State door eraan toe te voegen dat daarin wordt vermeld dat strengere regels alleen kunnen worden vastgesteld voor situaties die binnen de werkingssfeer van de richtlijn vallen. Er bestaat dus een mogelijkheid om voor deze afbouw andere dan de in de richtlijn genoemde maatregelen te nemen.

In een advies van David Thomas uit 2015 werd die kwestie van een uitgebreidere bescherming dan die van Richtlijn 2010/63/EU behandeld. Er is dus een intellectueel debat over dit onderwerp.

C'est pour ses raisons que les membres de la majorité se sont accordés à ce que certains s'abstiennent lors du vote.

M. Michaël Vossaert rappelle que le bien-être animal est au cœur de l'engagement de Défi. Il est néanmoins important de rappeler que les expérimentations animales en Belgique sont très fortement encadrées. Les animaux utilisés pour les expériences animales bénéficient d'une protection et les établissements sont agréés au préalable et font l'objet de contrôles.

L'objectif de diminuer les expériences animales est évidemment partagé. Le nœud du problème est d'avoir un cadre juridique stable, ce qui n'est pas garanti par la proposition de résolution, vu les termes de la directive 2010/63/UE. Le débat doit donc aussi être mené au niveau européen.

Il faudrait idéalement auditionner les personnes concernées par le sujet, et cela dès le début de la prochaine législature. Il préconise une approche positive pour promouvoir le plus possible les alternatives. Il faut néanmoins travailler dans un cadre juridique stable, raison pour laquelle il s'abstiendra.

Mme Kenza Yacoubi relate qu'elle s'abstiendra également pour les raisons évoquées par son collègue.

M. David Weytsman estime qu'il s'agit d'un débat intéressant. Il s'agit d'une proposition de résolution qui n'a pas vocation à fixer un cadre juridique. Il n'est pas antispeciëvist, estimant qu'il y a une hiérarchie et que la santé humaine prime sur la santé animale. Il estime néanmoins qu'il s'agit ici d'un texte équilibré sur la poursuite des recherches avec des animaux qui doivent avoir une vocation sanitaire et non cosmétique.

Il s'abstiendra néanmoins pour deux raisons. Premièrement, des auditions auraient été utiles sur un sujet aussi compliqué. Ensuite, le volet taxe du texte ne l'agrée pas. Il affirme même qu'il aurait pu soutenir le texte sans ce volet-là. Celui-ci n'est pas utile puisque l'on s'inscrit dans un cadre de suppression progressive.

Mme Annemie Maes lui propose dès lors d'introduire un amendement en ce sens, ce à quoi M. David Weytsman consent.

La députée insiste qu'il s'agit d'une proposition de résolution et non d'un texte juridique. Elle nuance les références à l'avis du Conseil d'État en ajoutant que celui-ci mentionne que des règles plus strictes ne peuvent être adoptées que pour les situations qui sont du ressort de la directive. Il y a donc une possibilité de prendre des mesures en vue de cette suppression progressive autres que celles mentionnées dans la directive.

Un avis de David Thomas, datant de 2015, s'est penché sur cette question d'une protection plus étendue que celle prévue par la directive 2010/63/UE. Il y a donc un débat intellectuel sur le sujet.

Het doel van dit voorstel van resolutie is juist om evenwichtig te blijven, zonder in karikatuur te vervallen en met bijzondere aandacht voor de menselijke gezondheid. Het is gebaseerd op de vaststelling dat er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onnodig veel dierproeven worden uitgevoerd. Soms wordt hetzelfde onderzoek uitgevoerd in twee verschillende instituten, waarbij duizenden muizen worden gebruikt.

Zij hoopt dat het door de heer David Weytsman ingediende amendement sommige mensen van gedachten doet veranderen.

De heer Paul Delva acht het van belang om te komen tot een juridisch samenhangend kader. Dat is overigens de ambitie van deze regering. Hij zal daarom vasthouden aan de lijn die met zijn collega's is afgesproken.

### III. Bespreking van de consideransen en van de streepjes van het verzoekend gedeelte

#### *Consideransen*

De consideransen lokken geen enkele commentaar uit.

#### **Stemming**

De consideransen worden verworpen met 4 stemmen tegen 3 bij 5 onthoudingen.

#### *Verzoekend gedeelte*

De heer David Weytsman stelt amendement nr.1 voor om het deel over de heffing in het voorstel van resolutie te schrappen.

#### **Stemming**

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 4 stemmen tegen 2, bij 6 onthoudingen.

Het verzoekend gedeelte wordt verworpen met 4 stemmen tegen 2, bij 6 onthoudingen.

### IV. Stemming over het voorstel van resolutie in zijn geheel

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel verworpen met 4 stemmen tegen 2 bij 6 onthoudingen.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteurs voor het opstellen van het verslag.*

*De Rapporteurs,*

Eric BOTT  
Michaël VOSSAERT

*De Voorzitter,*

Viviane TEITELBAUM

Cette proposition de résolution a justement pour objectif de rester équilibrée, sans tomber dans la caricature et en ayant une attention particulière à la question de la santé humaine. Elle part du constat qu'il y a trop d'expériences animales menées inutilement en Région de Bruxelles-Capitale. Parfois, c'est la même recherche qui est menée dans deux instituts différents, avec des milliers de souris qui sont utilisées.

Elle espère que l'amendement déposé par M. David Weytsman permettra de faire changer d'avis certains.

M. Paul Delva estime important d'aller vers un cadre juridiquement cohérent. C'est d'ailleurs l'ambition de ce gouvernement. Il s'en tiendra donc à la ligne fixée avec ses collègues.

### III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif

#### *Considérants*

Les considérants n'appellent aucun commentaire.

#### **Vote**

Les considérants sont rejetés par 4 voix contre 3 et 5 abstentions.

#### *Dispositif*

M. David Weytsman présente l'amendement n°1 visant à supprimer le volet taxes de la proposition de résolution.

#### **Vote**

L'amendement n° 1 est rejeté par 4 voix contre 2 et 6 abstentions.

Le dispositif est rejeté par 4 voix contre 2 et 6 abstentions.

### IV. Vote sur l'ensemble de la proposition de résolution

La proposition de résolution, dans son ensemble, est rejetée par 4 voix contre 2 et 6 abstentions.

– *Confiance est faite aux rapporteurs pour la rédaction du rapport.*

*Les Rapporteurs,*

Eric BOTT  
Michaël VOSSAERT

*La Présidente,*

Viviane TEITELBAUM

**V. Amendement**

Nr. 1 (van de heer David WEYTSMAN)

*Verzoekend gedeelte*

In het 10<sup>de</sup> streepje van het verzoekend gedeelte, de punten 2 en 3 te schrappen.

VERANTWOORDING

Zal tijdens de vergadering worden gegeven.

**V. Amendement**

N° 1 (de M. David WEYTSMAN)

*Dispositif*

Au 10<sup>e</sup> tiret du dispositif, supprimer les points 2 et 3.

JUSTIFICATION

Sera donnée en séance.